

Županijsko izvješće: Brodsko-posavska županija

Godina provedbe: 2023

Broj održanih sastanaka: 1

Broj usvojenih programa: 1

Provedeni programi

Program obilježavanja Mjeseca borbe protiv ovisnosti

Provedene ostale aktivnosti

Aktivnosti Službe za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Brodsko-posavske.

Aktivnosti osnovnih i srednjih škola Brodsko-posavske županije u provedbi školskih preventivnih programa.

Projekt „Zdrav za pet“. Nositelj Projekta : Policijska uprava brodsko-posavska.

Aktivnosti udruge „Pozitiva“ Nova Gradiška.

Aktivnosti Zajednice klubova liječenih alkoholičara Brodsko-posavske županije.

Aktivnosti u području suzbijanja ovisnosti provodili su i Gradsko društvo Crvenog križa Slavonski Brod, Gradsko društvo Crvenoga križa Nova Gradiška i Društvo Crvenoga križa Brodsko-posavske županije

Aktivnosti Koordinacijskog tijela za prevenciju ovisnosti grada Nove Gradiške

Usvojeni dokumenti

Izvješće o radu na području suzbijanja ovisnosti na području Brodsko-posavske županije u 2022. godini

Problemi u radu

Nacionalni strateški dokumenti na području ovisnosti su temelj za izradu Akcijskog plana djelovanja na području ovisnosti. Nakon donošenja Akcijskog plana djelovanja na području ovisnosti za razdoblje do 2026. godine u siječnju 2024. godine stvoreni su temelji za donošenje Akcijskog plana djelovanja na području ovisnosti na razini jedinica područne (regionalne) samouprave.

Oblici suradnje i slika

Suradnja s ustanovama, nadležnim tijelima i civilnim udrugama koje se u svom radu bave problemom ovisnosti.

Ciljevi županijske politike prema Akcijskom planu

Unaprijediti provedbu preventivnih programa usmjerenih djeci, mladima, obitelji, zajednici te podignuti razinu svijesti cjelokupnog stanovništva o opasnosti zlorabe sredstava ovisnosti.

Povećati učinkovitost programa u području suzbijanja ovisnosti o psihoaktivnim sredstvima i ponašajnim ovisnostima kroz provedbu evaluacije i supervizije programa/projekata koji proizlaze iz Nacionalne strategije i Akcijskoga plana.

Utrošena financijska sredstva za područje suzbijanja ovisnosti (zlorabe droga)

Iz proračuna županije: 3.775,00 eura

Iz proračuna gradova: 680,00 eura

Sveukupno: 4.455,00 eura

Popis ustanova i organizacija koje djeluju u području suzbijanja zlorabe droga na području županije

Socijalne ustanove: Zavod za socijalnu skrb Slavonski Brod, Zavod za socijalnu skrb Nova Gradiška

Zdravstvene ustanove: Nastavni zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije,

Općinska bolnica „Dr. Josip Benčević“ Slavonski Brod,

Opća bolnica Nova Gradiška,
Dom zdravlja Slavonski Brod,
Dom zdravlja Dr. Andrija Štampar Nova Gradiška
Nevladine organizacije: Udruga „Pozitiva“, Nova Gradiška, Gradsko društvo Crvenog križa Slavonski Brod, Gradsko društvo Crvenoga križa Nova Gradiška, Društvo Crvenoga križa Brodsko-posavske županije, Zajednica KLA Brodsko-posavske županije, TZ „Susret“ Ivanovac.

Podatci o broju liječenih ovisnika od strane službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti (SZPO)

Sveukupan broj ovisnika o drogama: 130

Broj opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: 106

Broj novopridošlih opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: 8

Broj konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: 24

Broj novopridošlih konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: 5

Stopa liječenih ovisnika na području županije: 86,8

Izveštaje o suradnji Službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti s nadležnim ustanovama (CZSS, DO, županijski uredi, NVO i druge relevantne ustanove) na području županije

Služba za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti (u daljnjem tekstu: Služba) i dalje kontinuirano suraduje sa nadležnim ustanovama u Slavanskom Brodu i Novoj Gradiški. Tijekom 2023. god. suradnja s Hrvatskim zavodom za socijalni rad, područni uredi Slavonski Brod i Nova Gradiška se odvijala u smislu upućivanja korisnika na tretman u Službu te upućivanja korisnika Službe u Zavod za socijalnu skrb radi ostvarivanja prava iz njihove nadležnosti. U tretmanu Službe su tijekom 2023. god. bile 3 osobe radi mjera liječenja ili odvikavanja od sredstava ovisnosti izrečenih od strane Županijskoga suda, Općinskog suda, Prekršajnog suda i Zavoda za socijalnu skrb i 1 osoba radi izvršenja odgojne mjere posebne obveze. Također u suradnji s Probacijskim uredom u Požegi nastavlja se postpenalni prihvat korisnika te provodi liječenje i rehabilitacija. Jednako tako nastavljena je suradnja i sa Zatvorom u Požegi u vezi zajedničkih korisnika. Ostvarena je suradnja sa županijskim zavodima za javno zdravstvo u svezi zajedničkih pacijenata, kao i s Referentnim centrom za ovisnosti Ministarstva zdravstva i psihijatrijskim bolnicama u Republici Hrvatskoj. Kontinuirano su dostavljana izvještaja i podatci Upravnom odjelu za zdravstvo, socijalnu skrb i hrvatske branitelje Brodsko-posavske županije, Povjerenstvu za suzbijanje zlouporabe sredstava ovisnosti na području Brodsko-posavske županije i Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo - Registar osoba liječenih zbog zlouporabe droga ukoliko se radi o osobama koje su u Službi u tretmanu zbog zlouporabe droga. Tijekom 2023. godine nastavljena je suradnja s udrugom „Ne-ovisnost“ koja je dugogodišnji partner Nastavnog zavodu za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije u projektu Ministarstva zdravstva.

Trend zlouporabe droga i vrste droga i ovisnosti koje su se tijekom prethodne godine pojavljivale na razini županije, ocjena trenda zlouporabe droga u odnosu na prethodnu izvještajnu godinu

U 2023. g. bilježi se rast ukupnog broja korisnika koji su tijekom 2023. g. bili uključeni u tretman Službe. Ukupan broj ovisnika je 146 (2022.: 140). Broj konzumenata/eksperimentatora je manji isti u odnosu na prošlu godinu 14 (2022.: 17), broj osoba liječenih zbog ovisnosti o alkoholu je u porastu 17 (2022.: 15) kao i broj osoba liječenih radi ovisnosti o kocki isti 13 (2022.: 11). U tretmanu Službe tijekom 2023. godine bilo je ukupno 146 osoba zbog liječenja ovisnosti (u Slavanskom Brodu 105 osoba, a u Novoj Gradiški 41 osoba). Od ukupnog broja osoba koji su bili u tretmanu zbog liječenja ovisnosti, 106 osobe su ovisnici o opijatima (u Slavanskom Brodu 68, a u Novoj Gradiški 38), a osoba koje su zatražile pomoć radi drugih ovisnosti je bilo 42 i od toga 1 ovisnik o kanabinoidima, 13 ovisnika o kocki (patoloških kockara), 17 ovisnika o alkoholu, 1 ovisnika o benzodiazepinima, 1 ovisnik o video igricama i 9 ovisnika o kokainu. Od ukupnog broja opijatskih ovisnika, 103 ovisnika je na supstitucijskoj terapiji, a 3 su apstinenti. Ove godine po prvi puta u našu službu su se javilo 8 novih opijatskih ovisnika (3 SB, 5 NG). Opijatskim ovisnicima ukoliko stadij njihove bolesti to iziskuje propisujemo supstitucijsku terapiju. Postoje dvije vrste supstitucijske terapije koja se ordinira u skladu sa Smjernicama za farmakoterapiju opijatskih ovisnika - metadon i buprenorfin. Tijekom 2023. godine na supstitucijskoj terapiji metadonom bilo je 45 ovisnika (u Slavanskom Brodu 39, a u Novoj Gradiški 6), a na supstitucijskoj terapiji

buprenorfinom (sa ili bez naloksona) 61 ovisnika (u Slavonskom Brodu 29 i u Novoj Gradiški 32). Osim pregleda liječnika specijaliste ili psihijatrijskih pregleda tijekom kojih se ovisnicima ordinira farmakoterapija (supstitucijska terapija, terapija komorbiditetnih psihijatrijskih poremećaja) s ovisnicima se provodi i individualni savjetovački tretman, rad na modifikaciji ponašanja, individualna psihoterapija ponašanja, te individualna površinska psihoterapija. Ukoliko je uključena obitelj provodimo obiteljski savjetovački tretman. Tijekom liječenja vrši se toksikološka analiza urina kako bi se utvrdila apstinencija od psihoaktivnih tvari, kao i uzimanje propisane terapije.

Broj i vrsta preventivnih i drugih programa koje je Služba provodila na razini županije i drugi relevantni podaci o stanju i kretanju zlouporabe droga na području županije

Broj i vrsta preventivnih i drugih programa koje je Služba provodila na razini županije i drugi relevantni podaci o stanju i kretanju zlouporabe droga na području županije

Preventivni rad možemo promatrati s nekoliko aspekata, a dominantno aktivnosti su se provodile kao dio projekta Ministarstva zdravstva. Jedan oblik je edukacija javnosti koju Zavod provodi putem internet stranice Zavoda različitim edukativnim lancima. Kako bi se približili populaciji objavljujemo razne objave na Facebook stranice "Savjetovalište za mentalno zdravlje i ovisnosti SB". Objavljeno 12 članaka na web stranici ZZJZ BPŽ i Facebook stranici „Savjetovalište za mentalno zdravlje SB“

1. Dan sigurnijeg interneta
2. Hrvatski dan bez duhanskog dima
3. Utjecaj društvenih mreža na mentalno zdravlje
4. Ovisnost o alkoholu
5. Snus
6. Dan osoba s duševnim smetnjama
7. Seksting među adolescentima
8. Svjetski dan nepušenja
9. Meunarodni dan borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama
10. Savjeti za djecu i roditelje kako uspješno u novu školsku godinu
11. Stručni sastanak – resocijalizacija, 26.9.2023.
12. Zdrav za 5

Organizirana su predavanja u sklopu projektne aktivnosti projekta pod nazivom „Javnozdravstveni dani“:

1. „Utjecaj društvenih mreža na mentalno zdravlje“ koje je održala Tamara Brežević, dipl. soc. radnica naše Službe.
2. „Reagiram na nasilje – uloga odraslih i stručnjaka u slučajevima elektroničkog nasilja u kontekstu djece i mladih“ koje je održala Martina Nikolić, mag. psihologije.
3. „Prekomjerna konzumacija alkohola kod mladih – izazovi i intervencije“ koje je održala, Tamara Brežević, dipl. soc. radnica naše Službe.
4. „Ljutnja-KBT pristup“ koje je održala Tatjana Prvulović Mirković, dr.med. spec.psihijatrije.
5. „Alkoholizam kod žena“ koje je održala Višnja Petrović, mag. sestrištva.
6. „Anksioznost kod mladih“ Koraljka Hausnet Lasović, prof. psihologije.

Predavanja s temom: „Koliko znamo o nasilnom ponašanju“ za studente Sveučilišta u Slavonskom Brodu održale su Biljana Vasilevski Rački, prof.psih. s temom predavanja: „Nasilno ponašanje među djecom i mladima“ i Senka Gabud Gjurčević, dr.med, spec. psihijatrije s temom predavanja: „Nasilno ponašanje i ovisnosti, poremećaji ličnosti i psihičke bolesti“. Predavanja s istom temom su održale i za roditelje u OŠ „Ivan Goran Kovačić“ Slavonski Brod.

Organizirana su predavanja za javnost koja je tema bila „Mentalno zdravlje i nasilno ponašanje“, a predavanja su održale djelatnice: Bernarda Kirchofer, mag. psch. „Što je mentalno zdravlje?“, Biljana Vasilevski Rački, prof.psih.: „Nasilno ponašanje među djecom i mladima“ i Senka Gabud Gjurčević, dr.med, spec. psihijatrije „Nasilno ponašanje i ovisnosti, poremećaji ličnosti i psihičke bolesti“.

Tamara Brežević, dipl.soc.radnica, zajedno s predstavnicom MUP-a, nastavila je održavati predavanja za učenike osnovnih škola u sklopu programa „Zdrav za 5“. Organiziran je „1. travnjaški sastanak djelatnika Službi za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti Zavoda za javno zdravstvo i terapeuta KLA Slavonije“ u sklopu projekta Ministarstva zdravstva koji provodi Nastavni zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije u partnerstvu s KLA BPŽ, a predavači su bili Zoran Zorić, dr. med., specijalist psihijatar, subspecijalist alkoholizma i drugih ovisnosti

i prim. Ante Oreškovi, dr. med., specijalist psihijatar, subspecijalist alkoholizma i drugih ovisnosti. Organizacijom ovog zajedničkog sastanka proširena je suradnja i unaprijeđena razmjena iskustava s kolegama i stručnjacima koji se bave problemima ovisnosti, a posebno ovisnosti o alkoholu.

Mjesec borbe protiv ovisnosti" (od 15. studenog do 15. prosinca) ove godine je bio pod motom „Hodaj sunčanom stranom“ te je bio obilježen uz koordinaciju Službe. Organizatori su bili: Nastavni zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije Služba za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti, Povjerenstvo za ovisnosti i ovisnička ponašanja na području Brodsko-posavske županije i Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb i hrvatske branitelje Brodsko-posavske županije. U izradu plakata i osmišljavanje mota mjeseca uključila se likovna skupina Gimnazije „Matija Mesić“ iz Slavanskog Broda. Raspored aktivnosti za Slavonski Brod i Novu Gradišku bio je objavljen na našoj internet stranici. Mjesec borbe protiv ovisnosti započeo je 15.11.2023. godine na štandu prostora Gradske tržnice u Slavanskom Brodu, a prilikom otvaranja održali smo i konferenciju za tisak na kojoj smo predstavili program obilježavanja Mjeseca borbe protiv ovisnosti 15.11.-15.12.2023. za Slavonski Brod i Novu Gradišku kao i predstojeći 11. brodski simpozij o alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima. Tijekom predstavljanja Mjeseca borbe protiv Službe i usmeno davane informacije o radu Službe. Centralna aktivnost Službe u „Mjesecu borbe protiv ovisnosti“ bio je „11. brodski simpozij o alkoholizmu kockanju i modernim ovisnostima“ koji smo organizirali uz potporu Ministarstva zdravstva u Slavanskom Brodu i uz suradnju s Katedrom za javno zdravstvo, Medicinskog fakulteta Osijek, Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 16. i 17. studenog 2023. Godine, pod nazivom: „Rizikni faktori i ovisnost: izazovi i perspektive“. Odaziv zainteresiranih je bio velik i na simpoziju je kroz dva dana održavanja prisustvovala oko 80 sudionika. I ove godine na simpoziju su se okupili mnogi stručnjaci koji se bave istom problematikom u zavodima za javno zdravstvo, bolnicama, školama, drugim institucijama i udrugama kako bi razmijenili iskustva i unaprijedili naš rad. Simpozij je bio namijenjen liječnicima, psiholozima, socijalnim radnicima i drugim stručnjacima u mreži zavoda za javno zdravstvo i institucijama koji se u svom radu susreću s rizikom ponašanjem i ovisnostima kod mladih.

Djelatnice Službe aktivno su sudjelovale na Simpoziju:

Bernarda Kirchofer: „Mladi i moderne tehnologije“ (predavanje)

Katarina Mari Berekovi, Bernarda Kirchofer: „Uсталosti i navike pušenja među članovima kluba liječnika alkoholičara“ (predavanje)

Karlovi Krešimir, Senka Gabud Gjurjević, Fadila Kulenović: „Kratka intervencija zbog alkohola i mogućnost primjene AUDIT upitnika u primarnoj zdravstvenoj zaštiti“ (poster)

Senka Gabud Gjurjević, Ivana Zovak, Luka Cvitković - „Stigma osoba s psihičkim poremećajima - poseban osvrt na skupinu ovisnika“ (radionica)

Povodom obilježavanja Mjeseca borbe protiv ovisnosti, Služba za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti u sklopu projekta uz potporu Ministarstva zdravstva organizirala je tribinu za dionike koji se bave prevencijom i liječenjem ovisnosti, ali i druge stručnjake koji rade s mladima kao rizikom skupinom za razvoj ovisnosti koja je održana 6. 12.2023. godine pod nazivom „Istih izmica na put bez ovisnosti“. U sklopu tribine voditeljica Službe, Senka Gabud Gjurjević, dr.med. održala je predavanje pod nazivom „Mladi i moderne ovisnosti“ te su predstavljeni rezultati anketnog istraživanja „Problematika alkoholizma, kockanja i modernih tehnologija među srednjoškolcima grada Slavanskog Broda“ koju je provela Bernarda Kirchofer, mag.psych. Provedeno je anketno istraživanje u šest srednjih škola „Problematika alkoholizma, kockanja i modernih tehnologija među srednjoškolcima grada Slavanskog Broda“ te je anketirano 351 učenika srednjih škola u Slavanskom Brodu i obrađeni su rezultati SPSS-om. Bernarda Kirchofer, mag.psych. je u suradnji sa Zajednicom KLA Brodsko-posavske županije provela anketiranje o uсталosti i navikama pušenja među članovima kluba liječnika alkoholičara, te je anketirano 45 članova KLA i njihove pratnje, a rezultati su prezentirani na simpoziju predavanjem.

Djelatnice Službe su i tijekom 2023. godine nastavili s edukacijama prema svojim interesima.

Tijekom 2023. godine Biljana Vasilovski Rački, prof. psych. završila je edukacija iz Uvodnika u grupnu analizu čime je ojačala je stručne kompetencije za vođenje grupa podrške iz različitih područja mentalnog zdravlja i ovisnosti., a Bernard Kirchofer, mag.psych. osposobljena je za primjenu MMPI-2 instrumenta koji predstavlja standard za objektivno mjerenje psihopatologije u nizu različitih situacija: na klinikama, u savjetovanju, pri dijagnosticiranju mentalnih poremećaja i odabiru odgovarajućeg tretmana. Služba kontinuirano i redovito vodimo dnevna i mjesečna izvješća o radu koja se dostavljaju nadležnim institucijama.

Sveukupno utrošena sredstva za provedbu istraživanja iz proračuna županije: 0

Broj kaznenih djela vezanih uz zlouporabu droga na području županije: 61

Broj prekršajnih prijava vezanih uz zlouporabu droga na području županije: 377

Broj zaplijena: 456

Vrste zaplijenjenih droga

Vrsta droga	Količina
heroin (g, ml)	18
cannabis smola (g)	104,96
marihuana (g)	8459,94
kokain (g, ml)	110,21
amfetamini (g)	1479,55
metadoni (ml)	5
MDMA i derivati XTC (g)	183,82
MDMA i derivati XTC (kom)	41
metamefetamin (g)	0,38
LSD (doza)	5
cannabis sjemenke	15
biljka cannabis (stabljika)	46
cannabis ulje (ml)	10
lijekovi sa liste opojnih droga	5.094
halucinogene gljive (g)	22,58